

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansanedustajain  
vaaleista annetun lain ja kunnallisvaalilain muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan, että vaaleissa ja neuvoo-antavissa valtiollisissa kansanäänestyksissä voitaisiin äänestää ennakolta myös Posti- ja telelaitoksen järjestämissä asetuksella määrätävissä tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa. Näistä suurin osa olisi asiamiesposteissa. Tilapäiset ennakoäänestyspaikat korvaisivat osan postin toimipaikkaverkoston uudelleenjärjestelyn yhteydessä poistuneista ennakoäänestys-

paikkoina toimineista postitoimipaikoista. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisluonteisia muutoksia, jotka koskevat ennakoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastamista sekä ilmoitusta ennakoäänestyksen vaalitoimitsijoista.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan siten, että ne olisivat sovellettavissa jo vuoden 1992 kunnallisvaaleissa.

**PERUSTELUT**

**1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset**

**1.1. Vaalilainsäädännön tarkistamisen tarve**

Vaaleja koskevaa lainsäädäntöä on viimeksi laajemmin muutettu vuonna 1990 annetuilla laeilla (432-437/90), jolloin muun muassa siirryttiin yksipäiväisiin vaaleihin. Nyt ehdotettaviin muutoksiin ovat antaneet aihetta postin toimipaikkaverkossa tapahtuneet muutokset sekä kuntien keskusvaalilautakuntien ja postin vaaleissa saamat kokemukset.

Postin vähentäessä toimipaikkojaan on lakkautettu 282 sellaista postitoimipaikkaa, jotka toimivat ennakoäänestyspaikkoina viime eduskuntavaaleissa. Tämän johdosta on syytä ryhtyä toimenpiteisiin äänestäjien ennakoäänestysmahdollisuuksien riittävyyden varmistamiseksi näiden entisten postitoimipaikkojen toimialueella.

Valtiollisissa vaaleissa ennakoäänestyksessä annettuja äänestyslippuja on voitu alkaa tarkastaa vaalipiirin keskuslautakunnassa vaalipäivänä jo kello 15, kun taas kuntien keskus-

vaalilautakunnat ovat kunnallisvaaleissa voineet ryhtyä vastaavaan tehtävään vasta kello 16 alkaen. Tästä aiheutuvan kohtuuttoman kiireen vähentämiseksi on syytä aikaistaa tarkastamisen aloittamisaikaa myös kunnallisvaaleissa.

Posti- ja telelaitoksessa on aikaisemmissa vaaleissa koettu ongelmalliseksi se, että laitoksen on lain mukaan jo pitkän aikaa ennen vaaleja ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle, ketkä ennakoäänestyksessä toimivat vaalitoimitsijoina kunnan alueella olevissa Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa. Kokemus on osoittanut, että näihin ilmoituksiin on jouduttu tekemään jatkuvasti paljon korjauksia ja lisäyksiä. Tästä aiheutuvan tarpeettoman työn välttämiseksi on harkittu aiheelliseksi ryhtyä toimenpiteisiin mainitun velvoitteen poistamiseksi.

**1.2. Ennakoäänestys postissa**

Ennakoäänestyksen suosio on vaali vaalilta lisääntynyt. Vuoden 1991 eduskuntavaaleissa

äänesti ennakkoon jo 1 135 259 äänioikeutettua. Kun äänestäneiden yhteismäärä oli 2 776 984, oli ennakkoon äänestäneiden osuus siitä 40,9 prosenttia. Suurin osa ennakkoäänistä annettiin kotimaassa Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa. Postitoimipaikoissa äänestäneiden yhteismäärä oli 1 080 377, mikä vastaa 95,2 prosenttia kaikista ennakkoon äänestäneistä.

Ennakkoäänestyspaikoiksi oli näissä vaaleissa asetuksella määrätty 1 027 Posti- ja telelaitoksen toimipaikkaa. Näistä 282 on sittemmin postin toimipaikkaverkon uudelleenjärjestelyn yhteydessä lakkautettu. Lakkautetuissa ennakkoäänestyspaikoissa äänesti viime eduskuntavaaleissa noin 51 000 äänestäjää eli noin 4,7 prosenttia kaikista postitoimipaikoissa ennakkoon äänestäneistä.

Lakkautetuissa postitoimipaikoissa annettujen postipalvelujen korvaamiseksi on perustettu asiamiesposteja, joissa postipalveluista huolehtii postin kanssa tehdyn sopimuksen perusteella useimmissa tapauksissa yksityinen elinkeinonharjoittaja. Tällaisia asiamiesposteja on vuoden 1991 lopussa ollut yhteensä 1 059. Edelleen on kehitetty postin jakeluverkkoa. Haja-asutusalueilla on kaikkiaan noin 500 autoilla ajettavaa postinjakelun linjaa, joilla jakelu ja muut postipalvelut hoidetaan postilaatikoilla. Vuoden 1991 eduskuntavaaleissa ennakkoäänestyspaikkoina olleista Posti- ja telelaitoksen toimipaikoista 33 on korvattu tällaisella linjalla.

Ennakkoäänestystä ei voimassa olevan lain mukaan voida järjestää sen enempää asiamiesposteissa kuin postin jakeluverkokossakaan. Vain Posti- ja telelaitoksen omat toimipaikat voidaan asetuksella määrätä ennakkoäänestyspaikoiksi. Näin ollen ennakkoäänestyspaikkoina toimineiden postitoimipaikkojen lakkauttaminen heikentäisi niiden äänioikeutettujen mahdollisuutta äänestää ennakolta, joilla on ollut tapana äänestää näissä ennakkoäänestyspaikoissa, jollei korvaavia ennakkoäänestysmahdollisuuksia järjestetä.

Lakkautettuja ennakkoäänestyspaikkoina toimineita postitoimipaikkoja on kaikkialla maassa. Tuntuvimmin äänestäjien ennakkoäänestysmahdollisuudet heikkenisivät kuitenkin haja-asutusalueilla, etenkin Itä- ja Pohjois-Suomessa ja eräillä varuskuntapaikkakunnilla. Esimerkinomaisesti voidaan todeta, että Lapin läänissä olevan Ylitornion kunnan kymmenestä ennakkoäänestyspostista on poistunut seitsemän. Näissä äänesti viime eduskuntavaaleissa yhteensä 898 äänestäjää. Posti on laatinut

tarkan selvityksen poistuvien ennakkoäänestystoimipaikkojen olosuhteista. Siitä ilmenee muun muassa näissä toimipaikoissa äänestäneiden lukumäärä sekä toimipaikan etäisyys lähimpään kuntakeskukseen ja postikonttoriin.

Posti- ja telelaitoksen toimipaikkaverkoston merkitys ennakkoäänestyksen onnistumiselle on ollut keskeinen. Posti- ja telelaitos on toiminut aktiivisesti korvaavien ennakkoäänestysmahdollisuuksien suunnittelemiseksi. Postin ennakkoäänestyksen kehittämistyöryhmä on syksyllä 1991 tehnyt asiassa ehdotuksensa. Sen mukaan korvaavina ennakkoäänestyspaikkoina voitaisiin käyttää postin jakeluverkkoa ja tilapäisiä ennakkoäänestyspaikkoja. Työryhmän arvion mukaan autolla liikkuva postinjakaja voisi toimia vaalitoimitsijana kaikilla niillä 33 linjalla, jotka ovat korvanneet poistuvan ennakkoäänestyspostin. Sen sijaan ennakkoäänestykseen saariston venelinjoilla työryhmä suhtautuu varauksellisesti. Se toteaa äänestyksen vaativan erityisjärjestelyjä ja varsinaisen äänestystapahtuman kestävän kauemmin kuin kiinteässä toimipaikassa, minkä lisäksi työryhmä arvioi kustannusten äänestystapahtumaa kohti muodostuvan huomattavasti korkeammiksi kuin kiinteässä toimipaikassa. Työryhmä arvioi tarvittavan noin 60 Posti- ja telelaitoksen tilapäistä ennakkoäänestyspaikkaa. Asiamiespostien mahdollisuuksista toimia ennakkoäänestyspaikkoina posti on suorittanut erillisen selvityksen. Sen mukaan 36 asiamiespostia voisi toimia tilapäisinä ennakkoäänestyspaikkoina.

Aikaisemmista vaaleista saatujen kokemusten pohjalta on arvioitavissa, että ennakkoäänestyksen suosio lisääntyy vielä nykyisestäkin. Tämän johdosta on ryhdyttävä toimenpiteisiin postin toimipaikkaverkossa toteutetun uudistuksen aiheuttaman ennakkoäänestyspaikkojen vajuksen poistamiseksi. Saaristoalueiden osalta tällaisia toimenpiteitä puoltaa myös saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain (494/81) 6 §, jonka mukaan valtion ja kuntien on huolehdittava siitä, että saariston vakinaisella väellä on käytettävissään saaristo-oloissa tarvittavat erityispalvelut kohtuullisin kustannuksin ja kohtuullisella etäisyydellä.

Eräissä varuskunnissa on ollut käytössä ennakkoäänestyspaikaksi määrätyn postitoimipaikan tilapäisiä palvelupisteitä ennakkoäänestystä varten. Niissä on äänestyksen järjestämisestä vastannut tehtävään määrätty asianomaisen postitoimipaikan vaalitoimitsijana toimiva

postivirkamies. Äänestys on tavallisesti kestänyt näissä palvelupisteissä vain yhden päivän. Tämänkaltaisia tilapäisiä ennakoäänestyspaikkoja tulisi Posti- ja telelaitoksen voida käyttää tarpeen vaatiessa vastaisuudessaakin ennen kaikkea niillä varuskuntapaikkakunnilla, joista on poistunut ennakoäänestyspaikkana toiminut postitoimipaikka. Äänestys voisi niissä myös kestää laissa määrättyä yleistä ennakoäänestysaikaa lyhyemmän ajan. Tällaiset tilapäiset ennakoäänestyspaikat olisi asianmukaista vastaisuudessa määrätä asetuksella, josta myös poikkeava ennakoäänestysaika kävisi ilmi.

Tilapäisinä ennakoäänestyspaikkoina tulisi voida käyttää myös niitä asiamiesposteja, jotka Posti- ja telelaitos katsoo tarkoitukseen sopiviksi. Posti- ja telelaitoksen tulisi määrätä myös näihin ennakoäänestyspaikkoihin vaalitoimitsija, joka suostuu tehtävään ja joka voisi olla muukin kuin laitoksen virkamies, esimerkiksi asiamiespostin hoitaja. Vaalitoimitsijan tehtävän vastaanottamisesta olisi asianmukaista nimenomaisesti sopia asianomaisen henkilön kanssa tähdentäen tehtävän hoidosta seuraavaa rikosoikeudellista virkavastuuta.

Postin jakeluverkon käyttämistä ennakoäänestyksessä ei sen sijaan tulisi sallia. Jo käytännön syistä ei voida pitää asianmukaisena äänestämistä ulkosalla postilaatikolla taikka ahtaassa jakeluautossa tai veneessä, vaikka tarkoitukseen mahdollisesti järjestettäisiin erikseen kullakin ennakoäänestyspaikalla pysytettävät äänestysuojat. Lisäksi voi osoittautua vaikeaksi sovittaa yhteen postivirkamiehen erilaisia velvoitteita, kuten vaalisalaisuuden ja kirjesalaisuuden säilymisen varmistaminen äänestämisen yhteydessä.

Ehdotetut uudistukset edellyttävät muutoksia useihin kansanedustajain vaaleista annetun lain (391/69) ja kunnallisvaalilain (361/72) säännöksiin. Paitsi eduskuntavaaleissa ja kunnallisvaaleissa uudistettuja säännöksiä sovellettaisiin myös tasavallan presidentin vaalissa ja neuvoa-antavassa valtiollisessa kansanäänestyksessä.

### 1.3. Ennakoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastaminen

Ennakoäänestäneiden äänioikeus tarkastetaan valtiollisissa vaaleissa vaalipiirin vaaliluetteloihin otettujen osalta vaalipiirien keskus-

lautakunnissa ja äänestysalueiden vaaliluetteloihin otettujen osalta kuntien keskusvaalilautakunnissa. Vaalipiirin keskuslautakunnassa tarkastetut hyväksytyt vaalikuoret on säilytettävä lähetekirjeistä erotettuina varmassa tallessa. Kunnan keskusvaalilautakunnassa hyväksytyt vaalikuoret tulee toimittaa vaalipiirin keskuslautakunnalle äänestyslippujen tarkastusta ja laskentaa varten.

Kunnallisvaaleissa vastaavasti tarkastetaan kuntien keskusvaalilautakunnissa sinne määräaikaan mennessä saapuneet ennakoäänestysasiakirjat. Hyväksytyt vaalikuoret on säilytettävä kunnan keskusvaalilautakunnassa varmassa tallessa lähetekirjeistä erotettuina.

Hyväksytyt vaalikuoret avataan ja niissä olevat äänestysliput tarkastetaan ja lasketaan valtiollisissa vaaleissa vaalipiirin keskuslautakunnassa ja kunnallisvaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnassa. Nämä toimenpiteet on aloitettava vaalipäivänä ennen kuin vaalitoimitus äänestyspaikalla päättyy. Äänestyslippujen tarkastaminen ja laskeminen voidaan valtiollisissa vaaleissa aloittaa aikaisintaan kello 15 ja kunnallisvaaleissa aikaisintaan kello 16.

Tavoitteena on, että ennakkotiedotus ennakoäänestyksen tuloksesta olisi vaalipiirin keskuslautakunnista ja kunnallisvaaleissa kuntien keskusvaalilautakunnista annettavissa jo heti kello 20 jälkeen, jolloin varsinaisessa vaalitoimituksessa annettujen äänestyslippujen ennakkolaskenta ja sitä koskeva ennakkotiedotus vaalilautakunnissa alkaa. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi ennakoäänetykset olisi saatava laskeutuksi hyvissä ajoin ennen mainittua ajankohdtaa. Vaaliviranomaisten velvollisuutena on huolehtia siitä, että tietoja ennakoäänestyksen tuloksesta ei pääse julkisuuteen ennen vaalitoimituksen päättymistä.

Ennakoäänestyksessä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa äänesti vuoden 1988 tasavallan presidentin välittömässä vaalissa ja valitsijamiesten vaaleissa 623 149 henkilöä. Näissä toimipaikoissa äänesti vuoden 1988 kunnallisvaaleissa 449 680 ja vuoden 1991 eduskuntavaaleissa 1 080 377 henkilöä. Ennakoäänestyksen arvioidaan lisääntyvän huomattavasti myös tulevissa kunnallisvaaleissa.

On arvioitu, että kunnallisvaaleissa varsinkin suurissa kaupungeissa kuntien keskusvaalilautakunnilla tulee olemaan suuria vaikeuksia saada suoritetuksi ennakoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastus ja laskenta ennen kello 20:tä, jos äänestyslippujen tarkas-

tus saadaan aloittaa vasta kello 16. Koska myöskään ei ole aihetta olettaa, että tietoja ennakoäänestyksen tuloksesta yhtä tuntia aikaisemmin aloitetun laskennan johdosta pääsisi julkisuuteen ennen kello 20:tä, ehdotetaan, että ennakoäänenten tarkastus ja laskenta myös kunnallisvaaleissa saataisiin aloittaa jo kello 15. Uudistus toteutettaisiin muuttamalla kunnallisvaalilain 75 §:n 1 momenttia.

Tarkoituksenmukaista ei kuitenkaan ole, että myös niiden kuntien keskusvaalilautakunnissa, joissa ennakoääniä on vähän, ennakoäänenten tarkastus ja laskenta aloitettaisiin jo kello 15. Näissä kunnissa ennakoäänestyksen tuloksen ennakkotiedotukselle asetettavat tavoitteet ovat saavutettavissa, vaikka ennakoäänenten laskenta ja tarkastus aloitetaan jonakin myöhempänä kellonaikana ennen kello 20:tä. Tästä asiasta ei kuitenkaan ole tarpeen ottaa säännöstä kunnallisvaalilakiin, sillä tämä on otettavissa huomioon sopivammin oikeusministeriön kunnallisvaalilain 76 §:n 2 momentin ja 102 §:n nojalla kuntien keskusvaalilautakunnille antamissa vaalitulosten ennakkolaskentaa ja ennakkotiedotusta sekä kunnallisvaalilain soveltamista koskevissa määräyksissä ja ohjeissa.

#### 1.4. Postin vaalitoimitsijan ilmoittaminen

Voimassa olevien vaalilakien mukaan Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle määrättyyn päivään mennessä ennen ennakoäänestyksen alkamista tai ennen vaaleja ennakoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa olevien vaalitoimitsijoiden nimi ja virka-asema tai tehtävä sekä kellonajat, jolloin ennakoäänestys tapahtuu.

Käytännössä ovat varsin aikaisessa vaiheessa tehtävät vaalitoimitsijamääräykset aiheuttaneet, että määräyksiin on jouduttu tekemään runsaasti korjauksia ja lisäyksiä, varsinkin viikonloppuäänestyksen tultua käyttöön.

Vaalitoimitsijoiden nimien ja virka-aseman tai tehtävän ilmoittamisella kunnan keskusvaalilautakunnalle ei voitane katsoa olevan ennakoäänestyksen oikeellisuuden varmistamisen kannalta juurikaan merkitystä. Olennaista on, että kussakin ennakoäänestyspaikassa on Posti- ja telelaitoksen kouluttama ja määräämä vaalitoimitsija, joka tietää toimivansa virkavas-  
tuulla.

Tämän johdosta ehdotetaan, että velvollisuus

mainittujen tietojen ilmoittamiseen poistettaisiin kansanedustajain vaaleista annetun lain 68 §:stä ja kunnallisvaalilain 64 §:stä. Mainittuihin pykäliin lisättäisiin samassa yhteydessä säännös, jonka mukaan Posti- ja telelaitoksen tilapäisten ennakoäänestyspaikkojen osalta tulisi kunnan keskusvaalilautakunnalle ilmoittaa, minä päivinä ja kellonaikoina ne ovat ennakkoon äänestämistä varten avoinna.

## 2. Asian valmistelu

Eduskunnan oikeusasiamies on erääseen 26 päivänä elokuuta 1991 tekemänsä päätökseen liittyen esittänyt oikeusministeriölle, että se viipymättä ryhtyisi toimenpiteisiin saariston asukkaiden ennakoäänestämismahdollisuuksien turvaamiseksi seuraavissa yleisissä vaaleissa.

Posti- ja telelaitoksen tilapäisiä ennakoäänestyspaikkoja ja postin vaalitoimitsijoiden ilmoittamisesta luopumista koskevat ehdotukset on valmisteltu postin sisäisessä ennakoäänestyksen kehittämistyöryhmässä vuoden 1991 aikana. Postin tekemän ehdotuksen pohjalta asiaa on näiltä osin edelleen valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä, missä yhteydessä on myös vielä kuultu postin edustajia.

Postin toimipaikkaverkko on syksyllä 1991 selvittänyt asiamiespostien hoitajille lähetetyin tiedusteluihin maaseutukunnissa olevien asiamiespostien mahdollisuuksia toimia tilapäisinä ennakoäänestyspaikkoina. Asiassa on hankittu myös postin toimipaikka-alueiden kannanotot. Tiedustelun piiriin valituista 143 asiamiespostista vastasi 110. Vastauksista 77 sisälsi myönteisen ja 33 kielteisen kannanoton tilapäisenä ennakoäänestyspaikkana toimimiseen. Toimipaikka-alueiden kannanottojen mukaan myönteisen vastauksen antaneista asiamiesposteista 36 voisi toimia tilapäisenä ennakoäänestyspaikkana.

Liikenneministeriön 31 päivänä joulukuuta 1991 asettama työryhmä, jonka tehtävänä on selvittää mahdollisuuksia Posti- ja telelaitoksen sekä eri viranomaisten palvelujen yhteisestä järjestämisestä saaristokunnissa, sai tehtäväkseen antaa välimietintö äänestyksen järjestämiseen Posti- ja telelaitoksen toimipaikka- ja jakeluverkossa liittyvistä kysymyksistä.

Ennakoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastamisen aikaistamista koskeva

ehdotus on valmisteltu virkatyönä oikeusministeriössä kuntien keskusvaalilautakuntien tekemien ehdotusten pohjalta.

### 3. Esityksen vaikutukset

Posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen vaalitoimitsijoiden menot suoritetaan sekä valtiollisissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä että kunnallisvaaleissa valtion varoista. Näiden kustannusten korvaamisesta postille sovitaan kunkin vaalin osalta oikeusministeriön ja postin kesken. Tilapäisten ennakoäänestyspaikkojen perustamisesta ei aiheudu postille olennaisia uusia kustannuksia. Muilla ehdotetuilla uudistuksilla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

## 1.

## Laki

### kansanedustajain vaaleista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* kansanedustajain vaaleista 13 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain (391/69) 64 §:n 1 momentti, 65 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 ja 3 momentti, 67 §:n 1 momentin 1 kohta, 68 §, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 64 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (370/85), 65 §:n 1 momentti ja 67 §:n 1 momentin 1 kohta 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (434/90), 66 §:n 3 momentti 15 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (967/78) sekä 68 § muutettuna mainituilla 3 päivänä toukokuuta 1985 ja 18 päivänä toukokuuta 1990 annetuilla laeilla, seuraavasti:

#### 64 §

Ennakoäänestys tapahtuu kotimaassa asetuksella määrättävissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja sen tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa sekä 63 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa ja ulkomailla niissä Suomen edustustoissa, jotka asetuksella määrätään, ja suomalaisissa laivoissa (*ennakoäänestyspaikat*).

#### 65 §

Äänestyksen järjestämisestä muussa ennakoäänestyspaikassa kuin laitoksessa huolehtii *vaalitoimitsija*, jona on Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja tilapäisessä ennakoäänestyspaikassa Posti- ja telelaitoksen määräämä henkilö, Suomen edustustossa sen päällikkö tai hänen määräämänsä edustuston palveluksessa oleva henkilö ja suomalaisessa laivassa sen

Äänestäjän kannalta ehdotetut uudistukset ovat tärkeitä niiden varmistamiseksi riittävät mahdollisuudet äänestää ennakolta myös ennakoäänestyspaikkoina toimineiden postitoimipaikkojen lakkauttamisen jälkeen.

### 4. Voimaantulo

Muutokset ehdotetaan tuleviksi voimaan yhtäaikaisesti siten, että ne kunnallisvaalilainsäädännön osalta olisivat sovellettavissa jo vuoden 1992 kunnallisvaaleissa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

päällikkö tai hänen määräämänsä laivassa palveleva henkilö. Laitoksessa äänestyksen järjestämisestä huolehtii 8 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

#### 66 §

Milloin vaalit toimitetaan tammikuun 1 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana, aloitetaan ennakoäänestys asetuksella määrättävissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa saaristoluodeilla, missä kulkuyhteydet ovat jääolosuhteiden vuoksi heikot, jo 23. päivänä ennen vaaleja.

Posti- ja telelaitoksen tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa ja Suomen edustustoissa ennakoäänestys voi, sen mukaan kuin asetukset

la säädetään, kestää lyhyemmän ajan kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.

### 67 §

Ennakkoäänestys tapahtuu 66 §:ssä tarkoitettuina ajanjaksoina:

1) Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ei kuitenkaan uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisena, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä, sekä Posti- ja telelaitoksen tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa Posti- ja telelaitoksen määrääminä aikoina;

### 68 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 48. päivänä ennen vaaleja päivät ja kellonajat, jolloin ennakkoäänestys kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkoäänestyspaikkoina olevat Posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja tilapäiset ennakkoäänestyspaikat sekä äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

### 71 §

Oikeusministeriön on hyvissä ajoin ennen

ennakkoäänestyksen alkamista tarpeellisin ohjein varustettuina lähetettävä äänestyslippuja, vaalikuoria, lähetekirjeitä ja lähetekuoria sekä 76 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luettelomakkeita kuntien keskusvaalilautakunnille toimitettaviksi Posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen ja tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoille sekä vaalitoimikunnille. Sannottuja asiakirjoja ja Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasimia tarpeeseen on vastavasti lähetettävä ulkoasiainministeriölle toimitettaviksi Suomen edustustoille ja suomalaisten laivojen päälliköille.

Ennakkoäänestyksen päätyttyä Posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen ja tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeeseen on toimitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle. Muiden vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeeseen on toimitettava ulkoasiainministeriölle.

### 75 §

Leimasimena, jolla äänestyslippu on leimatava, käytetään Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa sekä laitoksessa sen vaalipiirin vaalileimasinta, missä nämä ennakkoäänestyspaikat sijaitsevat, sekä Suomen edustustossa ja suomalaisessa laivassa Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasinta.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

## 2.

**Laki****kunnallisvaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 12 päivänä toukokuuta 1972 annetun kunnallisvaalilain (361/72) 41 §, 60 §:n 1 momentti, 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 64 §, 75 §:n 1 momentti ja 97 §,

sellaisina kuin ne ovat, 41 § ja 60 §:n 1 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (372/85), 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 97 § 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (436/90) sekä 64 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja mainitulla 3 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla, sekä

*lisätään* 62 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa, uusi 2 momentti seuraavasti:

## 41 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee saattaa ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on nähtävänä, äänioikeutettujen tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, ja lisäksi keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksella. Riittävä määrä yhdistelmiä on syyskuun 24 päivään mennessä toimitettava kunnanhallitukselle ja hyvissä ajoin ennen vaaleja kunnan vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajille sekä kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyjen Posti- ja telailoksen toimipaikkojen ja sen tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoille. Niitä on myös pidettävä kunnan jäsenten saatavissa.

## 60 §

Ennakkoäänestys tapahtuu asetuksella määrättävissä Posti- ja telailoksen toimipaikoissa ja sen tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa sekä 59 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa (*ennakkoäänestyspaikat*).

## 61 §

Äänestämisen järjestämisestä Posti- ja telailoksen toimipaikassa ja tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa huolehtii Posti- ja telailoksen määräämä henkilö (*vaalitoimitsija*) ja laitoksessa 5 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

## 62 §

Posti- ja telailoksen tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa ennakkoäänestys voi, sen mu-

kaan kuin asetuksella säädetään, kestää lyhyemmän ajan kuin 1 momentissa säädetään.

## 63 §

Ennakkoäänestys tapahtuu Posti- ja telailoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä siinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telailoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ja Posti- ja telailoksen tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa 62 §:n 2 momentissa tarkoitettuina ajanjaksoina Posti- ja telailoksen määrääminä aikoina. Laitoksessa ennakkoäänestys tapahtuu, sen mukaan kuin vaalitoimikunta määrää, ennakkoäänestyksen lopettamispäivänä tai sitä edeltävänä päivänä sekä yhtenä muuna päivänä toimikunnan määrääminä aikoina.

## 64 §

Posti- ja telailoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle 14 päivää ennen ennakkoäänestyksen alkamista päivät ja kellonajat, jolloin ennakkoäänestys kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telailoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkoäänestyspaikkoina olevat Posti- ja telailoksen toimipaikat ja tilapäiset ennakkoäänestyspaikat sekä äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 11 §:n 3 momentissa tarkoitettun ilmoituksen yhteydessä.

## 75 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalipäivänä pidettävässä kokouksessa, joka voidaan aloittaa aikaisintaan kello 15, ryhdyttävä tarkastamaan ennakkoäänestyksessä annettuja 74 §:n 5 momentissa tarkoitetuissa vaalikuorisissa olevia äänestyslippuja. Mitättöminä huomioon ottamatta jätettävät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput järjestään siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat eri ryhmänä. Kussakin ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

## 97 §

Milloin on määrätty toimitettaviksi uudet vaalit tai vaalien toimittamista varten uusi

aika, ennakkoäänestys tapahtuu vain siinä kunnassa, jota määräys koskee. Ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa ei ennakkoäänestystä tällöin kuitenkaan toimiteta uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisenä, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 1992

**Tasavallan Presidentti**

**MAUNO KOIVISTO**

Ministeri *Kauko Juhantalo*



1.

**Laki****kansanedustajain vaaleista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* kansanedustajain vaaleista 13 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain (391/69) 64 §:n 1 momentti, 65 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 ja 3 momentti, 67 §:n 1 momentin 1 kohta, 68 §, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 64 §:n 1 momentti, 66 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 ja 4 momentti ja 75 §:n 2 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (370/85), 65 §:n 1 momentti ja 67 §:n 1 momentin 1 kohta 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (434/90), 66 §:n 3 momentti 15 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (967/78) sekä 68 § muutettuna mainituilla 3 päivänä toukokuuta 1985 ja 18 päivänä toukokuuta 1990 annetuilla laeilla, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

## 64 §

Ennakköäänestys tapahtuu kotimaassa asetuksella määrättävissä posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa sekä 63 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa ja ulkomailla niissä Suomen edustustoissa, jotka asetuksella määrätään, ja suomalaisissa laivoissa (*ennakköäänestyspaikat*).

## 64 §

Ennakköäänestys tapahtuu kotimaassa asetuksella määrättävissä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikoissa ja *sen tilapäisissä ennakköäänestyspaikoissa* sekä 63 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa ja ulkomailla niissä Suomen edustustoissa, jotka asetuksella määrätään, ja suomalaisissa laivoissa (*ennakköäänestyspaikat*).

## 65 §

Äänestyksen järjestämisestä muussa ennakköäänestyspaikassa kuin laitoksessa huolehtii *vaalitoimitsija*, jona on Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa tämän laitoksen määräämä virkamies, Suomen edustustossa sen päällikkö tai hänen määräämänsä edustuston palveluksessa oleva henkilö ja suomalaisessa laivassa sen päällikkö tai hänen määräämänsä laivassa palveleva henkilö. Laitoksessa äänestyksen järjestämisestä huolehtii 8 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

## 65 §

Äänestyksen järjestämisestä muussa ennakköäänestyspaikassa kuin laitoksessa huolehtii *vaalitoimitsija*, jona on Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja *tilapäisessä ennakköäänestyspaikassa* Posti- ja telelaitoksen määräämä henkilö, Suomen edustustossa sen päällikkö tai hänen määräämänsä edustuston palveluksessa oleva henkilö ja suomalaisessa laivassa sen päällikkö tai hänen määräämänsä laivassa palveleva henkilö. Laitoksessa äänestyksen järjestämisestä huolehtii 8 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

## 66 §

Milloin vaalit toimitetaan tammikuun 1 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana, aloitetaan ennakköäänestys asetuksella määrättävissä posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa saaristoalueella, missä kulkuyhteydet ovat jää-

Milloin vaalit toimitetaan tammikuun 1 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana, aloitetaan ennakköäänestys asetuksella määrättävissä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikoissa ja *tilapäisissä ennakköäänestyspaikoissa* saaristo-

*Voimassa oleva laki*

olosuhteiden vuoksi heikot, jo 23. päivänä ennen vaaleja.

Ennakoäänestys voi asetuksella määrättävissä Suomen edustustoissa kestää lyhyemmän ajan kuin 1 momentissa on säädetty.

*Ehdotus*

alueella, missä kulkuyhteydet ovat jääolosuhteiden vuoksi heikot, jo 23. päivänä ennen vaaleja.

*Posti- ja telelaitoksen tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa ja Suomen edustustoissa ennakoäänestys voi, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, kestää lyhyemmän ajan kuin 1 ja 2 momentissa säädetään.*

## 67 §

Ennakoäänestys tapahtuu 66 §:ssä tarkoitettuina ajanjaksoina:

1) Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ei kuitenkaan uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisena, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä;

1) Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ei kuitenkaan uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisena, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä, *sekä Posti- ja telelaitoksen tilapäisessä ennakoäänestyspaikassa Posti- ja telelaitoksen määrääminä aikoina;*

## 68 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 48. päivänä ennen vaaleja kunnan alueella ennakoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa *olevan vaalitoimitsijan nimi ja virka-asema tai tehtävä sekä kellonajat*, jolloin ennakoäänestys tapahtuu.

Kunnan alueella ennakoäänestyspaikkoina olevat posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 16 §:n 3 momentissa tarkoitettun ilmoituksen yhteydessä.

## 68 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 48. päivänä ennen vaaleja *päivät ja kellonajat, jolloin ennakoäänestys kunnan alueella ennakoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakoäänestyspaikoissa tapahtuu.*

Kunnan alueella ennakoäänestyspaikkoina olevat *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikat ja *tilapäiset ennakoäänestyspaikat* sekä äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 16 §:n 3 momentissa tarkoitettun ilmoituksen yhteydessä.

## 71 §

Oikeusministeriön on hyvissä ajoin ennen ennakoäänestyksen alkamista tarpeellisin ohjein varustettuina lähetettävä äänestyslippuja, vaalikuoria, lähetekirjeitä ja lähetekuoria sekä 76 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luettelomakkeita kuntien keskusvaalilautakunnille toi-

## 71 §

Oikeusministeriön on hyvissä ajoin ennen ennakoäänestyksen alkamista tarpeellisin ohjein varustettuina lähetettävä äänestyslippuja, vaalikuoria, lähetekirjeitä ja lähetekuoria sekä 76 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luettelomakkeita kuntien keskusvaalilautakunnille toi-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

mitettaviksi posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen vaalitoimitsijoille ja vaalitoimikunnille. Sanottuja asiakirjoja ja Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasimia tarpeineen on vastaavasti lähetettävä ulkoasiainministeriölle toimitettaviksi Suomen edustustoille ja suomalaisten laivojen päälliköille.

mitettaviksi *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikkojen ja *tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen* vaalitoimitsijoille sekä vaalitoimikunnille. Sanottuja asiakirjoja ja Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasimia tarpeineen on vastaavasti lähetettävä ulkoasiainministeriölle toimitettaviksi Suomen edustustoille ja suomalaisten laivojen päälliköille.

Ennakoäänestyksen päätyttyä posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle. Muiden vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava ulkoasiainministeriölle.

Ennakoäänestyksen päätyttyä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikkojen ja *tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen* vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle. Muiden vaalitoimitsijoiden käytössä olleet vaalileimasimet tarpeineen on toimitettava ulkoasiainministeriölle.

## 75 §

Leimasimena, jolla äänestyslippu on leimatava, käytetään posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja laitoksessa sen vaalipiirin vaalileimasinta, missä toimipaikka tai laitos sijaitsee, sekä Suomen edustustossa ja suomalaisessa laivassa Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasinta.

Leimasimena, jolla äänestyslippu on leimatava, käytetään *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikassa ja *tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa* sekä laitoksessa sen vaalipiirin vaalileimasinta, missä *nämä ennakkoäänestyspaikat sijaitsevat*, sekä Suomen edustustossa ja suomalaisessa laivassa Helsingin kaupungin vaalipiirin vaalileimasinta.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

## 2.

**Laki****kunnallisvaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 12 päivänä toukokuuta 1972 annetun kunnallisvaalilain (361/72) 41 §, 60 §:n 1 momentti, 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 64 §, 75 §:n 1 momentti ja 97 §, sellaisina kuin ne ovat, 41 § ja 60 §:n 1 momentti 3 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (372/85), 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 97 § 18 päivänä toukokuuta 1990 annetussa laissa (436/90) sekä 64 § muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja mainitulla 3 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla, sekä  
*lisätään* 62 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 3 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla, uusi 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

## 41 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee saattaa ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on nähtävänä, äänioikeutettujen tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, ja lisäksi keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksella. Riittävä määrä yhdistelmiä on syyskuun 24 päivään mennessä toimitettava kunnanhallitukselle ja hyvissä ajoin ennen vaaleja kunnan vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajille sekä kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyjen posti- ja telelaitoksen toimipaikkojen vaalitoimitsijoille. Niitä on myös pidettävä kunnan jäsenten saatavissa.

## 60 §

Ennakkoäänestys tapahtuu asetuksella määrättävissä posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa sekä 59 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa (*ennakkoäänestyspaikat*).

## 61 §

Äänestämisen järjestämisestä Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa huolehtii tämän laitoksen määräämä virkamies (*vaalitoimitsija*) ja laitoksessa 5 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

*Ehdotus*

## 41 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee saattaa ehdokaslistojen yhdistelmä tai siinä olevat tiedot taikka tieto siitä, missä yhdistelmä on nähtävänä, äänioikeutettujen tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, ja lisäksi keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa julkaistavalla ilmoituksella. Riittävä määrä yhdistelmiä on syyskuun 24 päivään mennessä toimitettava kunnanhallitukselle ja hyvissä ajoin ennen vaaleja kunnan vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajille sekä kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyjen *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikkojen ja *sen tilapäisten ennakkoäänestyspaikkojen* vaalitoimitsijoille. Niitä on myös pidettävä kunnan jäsenten saatavissa.

## 60 §

Ennakkoäänestys tapahtuu asetuksella määrättävissä *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikoissa ja *sen tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa* sekä 59 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa (*ennakkoäänestyspaikat*).

## 61 §

Äänestämisen järjestämisestä Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa ja *tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa* huolehtii *Posti- ja telelaitoksen* määräämä *henkilö (vaalitoimitsija)* ja laitoksessa 5 §:ssä tarkoitettu vaalitoimikunta.

## 62 §

*Posti- ja telelaitoksen tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa ennakkoäänestys voi, sen mukaan kuin asetuksella säädetään, kestää lyhyemmän ajan kuin 1 momentissa säädetään.*

## 63 §

Ennakkoäänestys tapahtuu Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana. Laitoksessa ennakkoäänestys tapahtuu sen mukaan, kuin vaalitoimikunta määrää, ennakkoäänestyksen lopettamispäivänä tai sitä edeltävänä päivänä sekä yhtenä muuna päivänä toimikunnan määrääminä aikoina.

## 63 §

Ennakkoäänestys tapahtuu Posti- ja telelaitoksen toimipaikassa jokaisena arkipäivänä sinä aikana, jolloin toimipaikka on yleisöä varten avoinna, taikka Posti- ja telelaitoksen määräämänä muuna aikana, sekä lauantaina ja sunnuntaina kello 10:n ja 14:n välisenä aikana, ja *Posti- ja telelaitoksen tilapäisessä ennakkoäänestyspaikassa 62 §:n 2 momentissa tarkoitettuna ajanjaksoina Posti- ja telelaitoksen määrääminä aikoina.* Laitoksessa ennakkoäänestys tapahtuu, sen mukaan kuin vaalitoimikunta määrää, ennakkoäänestyksen lopettamispäivänä tai sitä edeltävänä päivänä sekä yhtenä muuna päivänä toimikunnan määrääminä aikoina.

## 64 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle 14 päivää ennen ennakkoäänestyksen alkamista kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa olevan vaalitoimistijan nimi ja virka-asema tai tehtävä sekä kellonajat, jolloin ennakkoäänestys tapahtuu.

Kunnan alueella ennakkoäänestyspaikkoina ovat posti- ja telelaitoksen toimipaikat ja äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 11 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

## 64 §

Posti- ja telelaitoksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle 14 päivää ennen ennakkoäänestyksen alkamista *päivät ja kellonajat, jolloin ennakkoäänestys kunnan alueella ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa tapahtuu.*

Kunnan alueella ennakkoäänestyspaikkoina ovat *Posti- ja telelaitoksen* toimipaikat ja *tilapäiset ennakkoäänestyspaikat* sekä äänestysajat niissä on kunnan keskusvaalilautakunnan saatettava tiedoksi sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus voidaan antaa 11 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

## 75 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalipäivänä pidettävässä kokouksessa, joka voidaan aloittaa aikaisintaan kello 16, ryhdyttävä tarkastamaan ennakkoäänestyksessä annettuja 74 §:n 5 momentissa tarkoitetuissa vaalikuorisissa olevia äänestyslippuja. Mitättöminä huomioon ottamatta jätettävät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput järjestetään siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat eri ryhmänä. Kussakin

## 75 §

Kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalipäivänä pidettävässä kokouksessa, joka voidaan aloittaa aikaisintaan kello 15, ryhdyttävä tarkastamaan ennakkoäänestyksessä annettuja 74 §:n 5 momentissa tarkoitetuissa vaalikuorisissa olevia äänestyslippuja. Mitättöminä huomioon ottamatta jätettävät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput järjestetään siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat eri ryhmänä. Kussakin

*Voimassa oleva laki*

ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

---

## 97 §

Milloin on määrätty toimitettaviksi uudet vaalit tai vaalien toimittamista varten uusi aika, ennakkoäänestys tapahtuu vain siinä kunnassa, jota määräys koskee. Ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ei ennakkoäänestystä tällöin kuitenkaan toimiteta uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisena, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä.

*Ehdotus*

ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

---

## 97 §

Milloin on määrätty toimitettaviksi uudet vaalit tai vaalien toimittamista varten uusi aika, ennakkoäänestys tapahtuu vain siinä kunnassa, jota määräys koskee. Ennakkoäänestyspaikoiksi määrättyissä Posti- ja telelaitoksen toimipaikoissa ja tilapäisissä ennakkoäänestyspaikoissa ei ennakkoäänestystä tällöin kuitenkaan toimiteta uudenvuodenaattona tai -päivänä, loppiaisena, ensimmäisenä pääsiäispäivänä, vapunaattona tai -päivänä, helluntaipäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona eikä ensimmäisenä tai toisena joulupäivänä.

*Tämä laki tulee voimaan      päivänä  
kuuta 199 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.*

---